

[Lilli Gyldenkilde]

skal undersøges; der er en lang række ting, der skal gøres betydelig bedre.

Jeg vil i øvrigt advare mod, at man fuldstændig skifter holdning til disse ting og går i retning af at privatisere på den måde, som vi har set i forskellige forslag fra venstres side på det sidste.

Aase Olesen (RV):

På det radikale venstres vegne skal jeg henvise til, hvad vort partis ordfører tidligere har fremført over for et tilsvarende forslag, nemlig forslag til folketingsbeslutning vedrørende plejeorlov, der var til 1. behandling den 20. marts 1979.

Det radikale venstres ordfører udtrykte absolut forståelse for ønsket om at give flere mennesker mulighed for at dø hjemme, men fremhævede samtidig det meget vanskelige problem, der ligger i, at man, hvis man skal indføre en plejeorlov, vil stå over for for det første at skulle tage stilling til, om en patient virkelig er døende, og for det andet at skulle ligesom sætte en tidsramme op for dette dødsfald.

Derudover fremhævede det radikale venstres ordfører, fru Grethe Philip, nogle betæneligheder, som det radikale venstre stadig væk har. Jeg vil citere, hvad fru Grethe Philip sagde den 20. marts 1979, Folketingstidende 1978-79, sp. 8382 f. Hun siger:

»Andre har her i dag sagt, at der kunne blive lagt et pres på kvinden. Jeg vil særligt fæste mig med, at det kan være et pres, der udgår fra hende selv. Der er jo ikke alene tale om, at andre kan lægge pres på hende. Jeg synes, det næsten er alvorligere med det pres, hun kan føle over for sig selv, og de mange vanskelige overvejelser, hun kan have, både når hun står i situationen, og senere, når døden er indtruffet, og i mange år derefter, hvor hun må overveje: gjorde jeg det rigtige?«

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at netop det, at der bruges stedordet »hun«, siger noget om vores kønsrolleopfattelse. Hvor mange af forslagsstillerne har forestillet sig, at der også kunne være tale om mænd?

Vi er altså til det yderste betænkelige ved, at der her vil blive presset et krav ned over kvindelige medlemmer af den døendes familie, som disse kvindelige medlemmer vil have meget svært ved at leve op til.

Jeg er klar over, at der ikke står noget om det i venstres forslag, men jeg tror nok, vi må være realistiske og sige, at det vil være det, der vil være resultatet.

Vi vil altså ligesom den foregående taler udtrykke ønsket om, at der i stedet, om jeg så må sige, i denne sag bliver begyndt fra den anden ende: i stedet for først og fremmest at sikre folk ret til orlov og økonomisk kompensation – så at sikre, at der bliver tale om et reelt valg og en reel mulighed for det hjem, der påtager sig en pleje, for at få støtte i form af hjemmesygeplejerske, hjemmehjælp og aflastning, sådan at man virkelig kan overkomme en sådan opgave.

Med hensyn til det økonomiske mener vi, at der faktisk allerede i dag er mulighed for at sikre et hjem, der vil påtage sig den opgave.

Derefter vil jeg pege på, at det også må være muligt for den døende selv at få en reel valgmulighed. Det kan nemlig ikke alene være et pres for den, der skal passe en døende. Det er så sandelig også et pres for den syge at vide, at man næsten pr. definition og gennem lovgivning vil være sin familie til overordentlig stor byrde.

Vi kan derfor ikke gå ind for venstres forslag, men jeg vil, som den tidligere ordfører sagde det, meget gerne være med til at diskutere fremtidige løsninger og herunder se, hvordan de ordninger, man nu har sat i værk, kommer til at fungere.

Arne Melchior (CD):

Sidste gang dette emne var på dagsordenen her i salen, var den 20. marts 1979, hvor tre partier, kristeligt folkeparti, retsforbundet og CD, var forslagsstillere til et beslutningsforslag.

Min partifælle Yvonne Herløv Andersen var ordfører for forslagsstillerne, og hun høstede megen ros fra den daværende socialminister, og hun høstede også megen positiv interesse, sammen med de andre forslagsstillere, fra ordførerne. Hun kunne konstatere i sin svartale, at det ret sjældent var hændt, at et forslag inden for socialområdet var mødt med så stor interesse, i hvert fald når det gjaldt helt nye ting.

Siden da er der jo sket noget. Det er ikke altid, der gør det efter nogle år, selv om noget har vakt interesse, men her er der sket